บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดย : นางสาวพรทิพย์ ทับทิมทองคำ

ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : การศึกษาต่อเนื่อง ปีที่เสนอ 2540

งานวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์" มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับความผูกพัน และคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้านของข้าราชการสาย ข และ ค มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ด้านรายได้และประโยชน์ตอบแทน ด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพ ด้านความก้าวหน้า ด้านสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหาร ด้านภาวะอิสระจากงาน ด้านความภูมิใจในองค์การ และด้านการประจักษ์ตน โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาปฏิบัติงานในหน่วยงาน และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันในองค์การกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การศึกษาครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการสาย ข และ ค จำนวน 293 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิกึ่งเจาะจง โดยมีแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (α) ในส่วนความผูกพันในองค์การ และคุณภาพชีวิตการทำงาน เท่ากับ 0.78 และ 0.70 ตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสาย ข ที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน จะมีความผูกพันในองค์การไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกรณีที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกัน จะมีความผูกพันในองค์การแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($F = 3.456$) ส่วนข้าราชการสาย ค ที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงานในหน่วยงาน และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน จะมีความผูกพันในองค์การ

ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกรณีที่มีระดับตำแหน่งต่างกัน จะมีความผูกพันในองค์การแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (F = 4.182)

คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ พบว่า ข้าราชการทั้งสาย ข และ ค มีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความภูมิใจในองค์การ อยู่ในระดับมาก ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านรายได้และประโยชน์ตอบแทน ด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพ ด้านความก้าวหน้า ด้านสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหาร ด้านภาวะอิสระจากงาน และด้านการประจักษ์ตน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ข้าราชการสาย ข ที่มี เพศ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกรณีข้าราชการสาย ข ที่มีอายุ และระยะเวลาปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (F = 3.542 และ 3.545 ตามลำดับ) สำหรับข้าราชการสาย ค ที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงานในหน่วยงาน ระดับตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพ ด้านความก้าวหน้า ด้านสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหาร ด้านภาวะอิสระจากงาน ด้านความภูมิใจในองค์การ และด้านการประจักษ์ตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันในองค์การอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (r = 0.197, 0.224, 0.468, 0.246, 0.377, 0.522, และ 0.310 ตามลำดับ) ส่วนคุณภาพชีวิตการทำงานด้านรายได้และประโยชน์ตอบแทน ไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์การ (r = 0.102)